

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D., a soudců Mgr. Ladislava Vaško a Ing. Mgr. Martina Jakuba Bruse ve věci

žalobce: **H. G. B.**, narozen „X“,
bytem „X“,
zastoupen Mgr. Jiřím Hladíkem, advokátem,
sídlem náměstí 28. října 1898/9, 602 00 Brno,

proti
žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje, odbor dopravy a silničního hospodářství,**
sídlem Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 10. 2016, č. j. 4780/DS/2016, JID: 157702/KUUK,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého právního zástupce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 10. 2016, č. j. 4780/DS/2016, JID: 157702/KUUK, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Bílina, odboru dopravy, (dále jen „městský úřad“) ze dne 16. 9. 2016, č. j. Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

MUBI 41738/2015. Tímto rozhodnutím městský úřad podle § 94 odst. 1 písm. c) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“) odňal žalobci řidičské oprávnění pro skupiny „AM, B1, B“ z důvodu nesplnění podmínky trvalého pobytu nebo přechodného pobytu na území podle § 82 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu v návaznosti na § 2 písm. hh) téhož zákona při udělení řidičského oprávnění dne 29. 8. 2013 (výrok I.), podle § 113 odst. 2 zákona o silničním provozu uložil žalobci povinnost do pěti pracovních dnů od právní moci rozhodnutí odevzdat řidičský průkaz č. x (výrok II.) a podle § 129 odst. 3 zákona o silničním provozu vyloučit odkladný účinek odvolání proti tomuto rozhodnutí (výrok III.). Žalobce se v žalobě současně domáhal toho, aby soud uložil žalovanému povinnost nahradit žalobci náklady soudního řízení.

Žaloba

2. V žalobě žalobce namítal, že napadeným rozhodnutím byl dotčen na svých právech, neboť bylo vydáno na základě nesprávného právního posouzení a navíc v řízení, které bylo stíženo vadami majícími za následek zřejmou nezákonnost rozhodnutí správních orgánů obou stupňů. Správní orgány podle žalobce nesprávně přistoupily k samotné podstatě řízení o odnětí řidičského oprávnění z důvodu podle § 94 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu, neboť žalobce v daném řízení nebyl v pozici „žadatele“, na kterém by leželo důkazní břemeno ohledně splnění zákonných podmínek, když zmíněné ustanovení výslovně označuje účastníka řízení jako držitele řidičského oprávnění. Žalobce zdůraznil, že v řízení zahájeném z iniciativy správního orgánu nemůže být účastníkovi ukládána povinnost opětovně prokazovat, že v minulosti podmínky splňoval. Na tomto nesprávném právním uchopení podle žalobce setrvává i napadené rozhodnutí, které k žalobci přistupuje jako k žadateli (takto jej označuje a cituje judikaturu vztahující se k žádostem o vydání řidičského oprávnění), přičemž výslovně uvádí, že se jedná o řízení o žádosti, kde je důkazní břemeno zcela na straně žadatele. Žalobce zopakoval, že v řízení o odnětí řidičského oprávnění nebyl v pozici žadatele, a tedy nebylo na něm, aby cokoli prokazoval či dokládal. Žalobce upozornil na princip presumpce správnosti aktů vydávaných správními orgány a princip ochrany dobré víry jejich adresátů a odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 As 45/2005 a 6 As 42/2008, a na odbornou literaturu – Jemelka, L., a kol. *Správní řád. Komentář*. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 844. Poznamenal, že pokud měl správní orgán zájem napravit své pochybení, tížilo jej důkazní břemeno. Podle žalobce je v rozporu se zásadou ochrany dobré víry, pokud si správní orgán již vydané rozhodnutí „rozmyslí“ a bez důkazů o jeho nezákonnosti je zruší za současného vyloučení odkladného účinku odvolání. Doplnil, že udělením řidičského oprávnění dne 29. 8. 2013 městský úřad autoritativně osvědčil, že žalobce splňoval podmínky pro jeho vydání, přičemž správní orgány opak neprokázaly, neboť v přezkoumávaném řízení neprokázaly zhora nic.
3. Podle žalobce správní orgány v dané věci pouze znovu hodnotily důkazy shromážděné v řízení o vydání řidičského oprávnění, a v důsledku změny přístupu k hodnocení otázky obvyklého bydliště dospěly k závěru, že žalobce již v minulosti podmínky nesplňoval. Žalobce uvedl, že správní orgány na hodnocení skutkového stavu nahlížely „dnešním“ prizmatem, které ovšem od podání žalobcovy žádosti prošlo značnou změnou. Podle žalobce nemůže jít značně zpřísněný postoj správních orgánů v otázce obvyklého bydliště k jeho tíži. Dodal, že jejich argumentace rozhodnutími soudů vydanými v letech 2014 a 2015 nemá právní význam. Správní orgány podle žalobce postupovaly zcela v rozporu se

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

zásadou vyjádřenou v § 2 TZ [patrně myšlen zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákoník“), pozn. soudu], podle kterého se čin posuzuje podle zákona účinného v době, kdy byl spáchán, a podle pozdějšího zákona jen tehdy, je-li to pro pachatele příznivější. Žalobce měl za to, že řízení o odnětí řidičského oprávnění je svou povahou řízením sankčním, a proto by tyto zásady měly být respektovány. Správní orgány však podle žalobce postupovaly přímo proti uvedené zásadě, když skutečnosti (čin) hodnotily podle pozdějšího výkladu zákona, který byl pro žalobce výrazně nepříznivější. To žalovaný potvrdil na straně 6 napadeného rozhodnutí, kde zmínil, že se jedná o „nové vymezení obvyklého bydliště“. Absurditu takového postupu demonstroval žalobce na příkladu pachatele trestného činu, který byl odsouzen na pět let odnětí svobody, po jehož vykonání se změnila právní úprava či její výklad judikaturou s tím, že by podle „nové úpravy“ dostal trest desetiletý, a proto byla na popud cizího státu zahájena obnova řízení a pachatel byl odsouzen na deset let. Takový postup, stejně jako postup ve svém případě, označil žalobce za v právním státě zcela neúnosný, likvidující právní jistotu a rozporný s ústavním pořádkem České republiky.

4. Žalobce dále namítal, že správní orgány porušily zásadu materiální pravdy, neboť zcela rezignovaly na obstarávání podkladů ve smyslu § 53 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a vycházely z fiktivní a ničím nepodložené premisy, že žalobce podmínky pro vydání řidičského oprávnění nesplňoval. Podle žalobce bylo povinností správních orgánů zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení, přičemž v daném řízení nebyly nadány pravomocí ukládat žalobci povinnost doložit podklady jen na základě ničím nepodložené možnosti nesplnění podmínek v minulosti. Konstrukce uplatněná v rozhodnutí městského úřadu, že se žalobce sám svým procesním postupem připravil o právo seznámit se s výsledky dokazování, přičemž byl výslovně upozorněn na možnost odnětí řidičského oprávnění při nedoložení pobytu na území České republiky, podle žalobce nápadně připomíná „rozsudek pro uznání“. Žalobce podotkl, že takový procesní institut nemá ve správním řízení místo a správní orgán nemůže účastníka řízení zavázat ke splnění zákonem nepodložené povinnosti a při jejím nesplnění na základě fikce přijmout premisu opačnou. Žalobce zdůraznil, že podle komentáře ke správnímu řádu platí, že i kdyby byl zcela nečinný, nezabývá to správní orgán odpovědnosti opatřit všechny podklady nezbytné ke zjištění stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Doplnil, že podnět zahraničního správního orgánu není důkazem svědčícím o tom, že žalobce v minulosti podmínky nesplňoval.
5. Podle žalobce je ztotožňování veřejného zájmu podle § 2 správního řádu s veřejným zájmem Německa absurdní a v rozporu s ústavním zřízením České republiky. Namítal, že veřejná moc České republiky jakožto svrchovaného státu (čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky) může být ve prospěch jakékoli jiné státní moci vykonávána výlučně na základě mezinárodního práva veřejného a s výslovným ústavněprávním základem, resp. podle tzv. Vídeňské úmluvy o smluvním právu (publ. pod č. 15/1988 Sb.) lze veřejnou moc České republiky vykonávat ve prospěch veřejného zájmu jiného státu výlučně na základě mezinárodních smluv. Podle žalobce žádná bilaterální mezinárodní smlouva mezi Českou republikou a Německem, ani žádná smlouva primárního či předpis sekundárního práva Evropské unie neumožňuje, aby český správní orgán chránil veřejný zájem Německa. Žalobce označil za zarážející, že se správní orgány otevřeně přiznávají k tomu, že chrání veřejný zájem jiného státu, aniž by předložily konkrétní právní základ, který tím naplňují. Žalobce uzavřel, že napadené rozhodnutí je stiženo vadami spočívajícími v nesprávném

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

právním posouzení splňování podmínek v minulosti podle současné právní úpravy, v nesprávně zjištěném skutkovém stavu spočívajícím v přijetí fikce na základě nečinnosti žalobce a v procesním postupu, jímž městský úřad ukládal žalobci nezákonnou povinnost, přičemž nebyla respektována zásada presumpce správnosti rozhodnutí veřejné správy.

Vyjádření žalovaného k žalobě

6. Žalovaný k výzvě soudu předložil správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž navrhl její zamítnutí pro nedůvodnost. Žalovaný trval na tom, že u žalobce byla naplněna podmínka pro odnětí řidičského oprávnění podle § 94 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu, neboť při udělení tohoto oprávnění nesplňoval podmínku stanovenou v § 82 odst. 1 písm. d) téhož zákona a v následném řízení nevyšlo najevo, že tuto podmínku ve smyslu § 2 písm. hh) téhož zákona již splňuje. Žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a dodal, že ze zahájení předmětného řízení muselo být žalobci zcela zřejmé, v jaké věci a na základě jakých ustanovení bylo vedeno a že byly dány pochybnosti o naplnění zákonných podmínek pro udělení řidičského oprávnění. Žalobce byl podle žalovaného řádně vyzván k doložení dalších skutečností, neboť správní orgán si sám prověřováním příslušný podklad nevytvoří. Žalovaný konstatoval, že správní orgán může některé věci prověřit, nicméně prokázání zásadních skutečností bylo na žalobci a bez jejich prokázání bylo jakékoli další ověřování zcela irrelevantní. Výraz žadatel byl v napadeném rozhodnutí použit ve spojitosti se žalobcovou původní žádostí, na základě které mu bylo řidičské oprávnění uděleno a bez které by napadené rozhodnutí ani nebylo vydáno. Provázanost obou řízení je proto podle žalovaného zcela zřejmá. Námitku změny hodnocení věci po letech od udělení oprávnění spojenou s odkazem na zásadu trestního zákoníku označil žalobce za naprosto nepřiléhavou, neboť v mezidobí nedošlo k žádné změně dotčené právní úpravy, pouze některé správní orgány nevykládaly příslušná ustanovení zákona tak, jak bylo nezbytné podle vůle zákonodárce. Žalovaný odmítl, že by v napadeném rozhodnutí hovořil o tom, že chrání veřejný zájem Německa, pouze existenci tohoto zájmu zmínil.

Replika žalobce k vyjádření žalovaného

7. Žalobce v replice uvedl, že z vyjádření žalovaného vyplývá opačný přístup k průběhu řízení zahájeného z podnětu správního orgánu, než jaký lze považovat za zákonný ve světle zásady právní jistoty a presumpce správnosti rozhodnutí veřejné správy. Podle žalobce to vypadá, jako by správní orgány vycházely z domněnky nezákonnosti předchozího rozhodnutí (že podmínka pro udělení řidičského oprávnění v minulosti splněna nebyla), aniž by uvedly jakoukoli novou skutečnost, která by tomu nasvědčovala. Ani odůvodnění zahájení předmětného řízení nepovažoval žalobce za zákonné a založené na objektivních skutečnostech, když ani případné povědomí žalobce o pochybnostech nemohlo správní orgány zbavit povinnosti postupovat v souladu se zákonem. Žalobce odmítl, že by výzva k doložení další skutečností byla řádnou výzvou, neboť správní orgány se tím domáhaly doložení něčeho, k čemu nebyly oprávněny. Jejich pravomoc přitom podle žalobce nemohla založit ani úvaha žalovaného, že jak jinak by mohl správní orgán zjistit skutkový stav. Žalobce zopakoval, že se v dané věci jednalo o změnu hodnocení důkazů, které již byly hodnoceny v řízení o udělení řidičského oprávnění. Následná změna postojů však podle žalobce nemůže jít k jeho tíži a nemůže ani odůvodnit zahájení řízení o odnětí řidičského oprávnění. Žalobce upozornil na to, že žalovaný potvrdil, že nedošlo ke změně právní úpravy, došlo tedy jen ke změně aplikační praxe či interpretace, což

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

ovšem podle žalobce nemůže založit důvod pro „obnovu řízení“, resp. řízení svou povahou přezkumné.

Správní spis

8. Z obsahu správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti. Dne 29. 8. 2013 podal žalobce žádost o řidičské oprávnění pro skupiny vozidel „B“. K žádosti přiložil potvrzení o přechodném pobytu na území vydané Ministerstvem vnitra, odborem azylové a migrační politiky – číslo průkazu „X“, potvrzení Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 26. 8. 2013, č. j. OAM-210760/MC-2013, o přechodném pobytu na území České republiky za účelem podnikání od 7. 1. 2013, doklad Ministerstva vnitra o rodném čísle ze dne 22. 11. 2012, č. j. SC-13/3282/2012, výpis z živnostenského rejstříku ze dne 2. 8. 2013 (živnostenské oprávnění v oborech zprostředkování obchodu a služeb, velkoobchod a maloobchod; vznik oprávnění dne 1. 8. 2013), doklad Městského úřadu Bílina o zaplacení poplatku za komunální odpad 250 Kč dne 28. 8. 2013, nájemní smlouvu k nemovitosti ze dne 26. 8. 2013 (obytný prostor pro jednu osobu na adrese „X“, doba nájmu od 26. 8. 2013 do 30. 11. 2013) včetně výpisu z katastru nemovitostí. Na základě shora uvedené žádosti vydal městský úřad dne 16. 10. 2013 žalobci řidičský průkaz č. „X“.
9. Ministerstvo dopravy přípisem ze dne 22. 10. 2015 požádalo městský úřad o prověření českého řidičského průkazu několika osob včetně žalobce, a to na základě žádosti Spolkového úřadu pro nákladní dopravu a řidiče ve Flensburgu formou dotazníku odsouhlaseného na jednání Výboru Evropské komise pro řidičské průkazy. Ministerstvo dopravy zároveň městský úřad požádalo, aby byl dotazník vyhodnocen jako podnět k přezkoumání skutečnosti, zda jmenovaný řidič splnil podmínky pro udělení řidičského oprávnění, a to především ve vztahu ke splnění podmínky obvyklého bydliště podle § 82 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu.
10. Přípisem ze dne 10. 11. 2015 městský úřad oznámil žalobci zahájení řízení o odnětí řidičského oprávnění pro skupiny „AM, B1, B“ pro nesplnění podmínky uvedené v § 82 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu a vyzval jej k doložení dalších dokumentů, jimiž může prokázat přechodný pobyt, osobní a profesní vazby k České republice, a to do patnácti dnů od doručení přípisu, jenž byl žalobci doručen na jeho adresu v Německu dne 24. 11. 2015. Dne 3. 12. 2015 žalobce předložil vyúčtování pojistného na veřejné zdravotní pojištění za období od 9. 1. 2013 do 8. 1. 2014 a vyúčtování záloh na pojistné na důchodové pojištění za rok 2013.
11. Rozhodnutím ze dne 14. 12. 2015 městský úřad odňal žalobci řidičské oprávnění pro skupiny „AM, A1, B“. Toto rozhodnutí žalovaný k odvolání žalobce svým rozhodnutím ze dne 23. 2. 2016, č. j. 694/DS/2016, zrušil a věc vrátil k novému projednání. Důvodem zrušení předmětného rozhodnutí městského úřadu bylo pominutí generální plné moci s tím, že zahájení řízení nebylo řádně oznámeno.
12. Přípisem ze dne 1. 4. 2016 městský úřad oznámil žalobci prostřednictvím jeho právního zástupce zahájení řízení o odnětí řidičského oprávnění pro skupiny „AM, B1, B“ pro nesplnění podmínky uvedené v § 82 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu a vyzval jej k doložení dalších dokumentů, jimiž může prokázat přechodný pobyt, osobní a profesní vazby k České republice, a to do patnácti dnů od doručení přípisu. Městský úřad zároveň žalobce poučil o jeho právu vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí, navrhnout jejich doplnění a uplatňovat návrhy, a to rovněž do patnácti dnů od doručení přípisu. Dále městský úřad uvedl, že podnětem pro zahájení řízení byl dotaz z Německa,

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

jež obdržel prostřednictvím českého Ministerstva dopravy, a upozornil žalobce, že jako držitel řidičského oprávnění je povinen označit/předložit důkazy na podporu svých tvrzení o pobytu na území České republiky. Městský úřad poučil žalobce také o tom, že nepředloží-li ve stanovené lhůtě bez závažného důvodu další dokumenty, jimiž může prokázat přechodný pobyt, osobní a profesní vazby k České republice, bude mu řidičské oprávnění odňato podle § 94 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu.

13. Žalobce na předmětnou výzvu nereagoval, proto městský úřad přípisem ze dne 20. 4. 2016 znovu žalobce prostřednictvím jeho právního zástupce vyzval k seznámení se s poklady pro rozhodnutí a podle § 36 odst. 3 správního řádu jej poučil o možnosti vyjádřit se k nim, navrhnout jejich doplnění a uplatňovat návrhy, a to do patnácti dnů od doručení přípisu.
14. Následně dne 16. 9. 2016 vydal městský úřad rozhodnutí č. j. MUBI 41738/2015, jímž žalobci podle § 94 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu odňal řidičské oprávnění pro skupiny „AM, B1, B“. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, o kterém žalovaný rozhodl žalobou napadeným rozhodnutím, jež nabylo právní moci dne 19. 10. 2016.

Posouzení věci soudem

15. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť žalovaný s tím od počátku souhlasil a právní zástupce žalobce, který původně trval na nařízení jednání, ve svém podání ze dne 30. 5. 2019 soudu sdělil, že již netrvá na ústním jednání ve věci.
16. Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlédnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
17. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
18. Soud se nejprve zabýval výkladem § 94 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu, podle kterého platí, že *„[p]říslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností řidičské oprávnění odejme, pokud jeho držitel nesplňoval při udělení řidičského oprávnění podmínky uvedené v § 82; v případě nesplnění podmínky uvedené v § 82 odst. 1 písm. d) se řidičské oprávnění neodejme, pokud v řízení vyjde najevo, že držitel řidičského oprávnění již tuto podmínku splňuje.“* Podle § 82 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu přitom *„[ř]idičské oprávnění lze udělit pouze osobě, která má na území České republiky obvyklé bydliště nebo zde alespoň 6 měsíců studuje.“*
19. Z předestřené dikce § 94 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu vyplývá, že zákonodárce v něm upravil možnost odnětí řidičského oprávnění ve správním řízení, které

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

správní orgán zahajuje z moci úřední, a to v situacích, kdy dodatečně vyjde najevo, že žadatel již při udělení řidičského oprávnění nesplňoval podmínky pro jeho udělení uvedené v § 82 zákona o silničním provozu (mezi něž mimo jiné patří obvyklé bydliště na území České republiky) s tím, že v případě nesplnění podmínky obvyklého bydliště na území České republiky či alespoň šestiměsíčního studia v České republice se však řidičské oprávnění neodejme, pokud v řízení vyjde dodatečně najevo, že držitel řidičského oprávnění v mezidobí již tuto podmínku splňuje. Daná úprava představuje speciální úpravu ve vztahu k institutu obnovy řízení upravenému ve správním řádu.

20. Jak vyslovil zdejší soud již v rozsudku ze dne 7. 6. 2018, č. j. 15 A 194/2016-40, dostupném na www.nssoud.cz, oproti obnově řízení se jedná o ustanovení velmi přísné, neboť v případě § 94 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu zákonodárce nestanovil žádné omezující propadné lhůty, a k zahájení řízení a následnému odnětí řidičského oprávnění tak může dojít v zásadě kdykoli bez ohledu na to, jaká doba již od udělení řidičského oprávnění uplynula. Důvodem této speciální právní úpravy je přirozený a logický silný veřejný zájem na zajištění bezpečnosti silničního provozu, kdy tento veřejný zájem je formulován nejen na tuzemské zákonné úrovni v zákoně o silničním provozu, nýbrž i na úrovni evropské legislativy např. ve směrnici Evropského parlamentu a Rady č. 2006/126/ES, o řidičských průkazech (dále jen „směrnice o řidičských průkazech“), kdy je dán celospolečenský a celoevropský zájem na tom, aby se zabránilo v tzv. turistice za řidičskými průkazy v rámci zemí Evropské unie ze strany osob, které ve své domovské zemi přišly z rozličných důvodů (velmi často pro spáchání deliktního jednání na úseku dopravy) o své řidičské oprávnění.
21. Výkladem § 94 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu se zabýval také Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 19. 2. 2019, č. j. 6 As 210/2018-39, dostupném na www.nssoud.cz, jímž zamítl kasační stížnost podanou proti výše zmíněnému rozsudku zdejšího soudu č. j. 15 A 194/2016-40. Nejvyšší správní soud konstatoval, že „... k odnětí řidičského oprávnění dochází s účinky *ex nunc*, nikoliv *ex tunc*. Nezpůsobuje tedy retroaktivní účinky ‚neočekávatelných a nepředvídatelných rozměrů‘, jak se domnívá stěžovatel. ... Nelze odhlédnout od skutečnosti, že ustanovení § 94 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu může dopadat na celou řadu situací, v nichž se prokáže, že držitel řidičského oprávnění nesplňoval v době jeho udělení zákonem stanovené požadavky. Řidičské oprávnění tak může být například i odebráno osobě, které byl v jiném členském státě EU udělen zákaz řízení, a to i na dlouhou dobu. Po tuto dobu by pak neměla správním orgánům bránit jakákoliv jiná lhůta v odebrání nezákonně uděleného řidičského oprávnění, pokud se o zákazu řízení (či obdobném opatření) dozví. Účelem těchto opatření však není toliko implementace požadavků plynoucích z práva EU ..., ani toliko formální ochrana zákonnosti, tj. náprava situace, kdy správní orgán zjevně v rozporu se zákonem udělil řidičské oprávnění osobě, která nesplňovala podmínky pro jeho vydání. Je třeba si uvědomit, že oním výchozím a nejobecnějším účelem opatření upraveného v § 94 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu je v maximální možné míře zajistit bezpečnost silničního provozu, tj. eliminovat i takové situace, kdy by se stala účastníkem silničního provozu na základě udělení řidičského oprávnění osoba, která nesplňovala zákonné podmínky, tj. například byla v jiném členském státě dočasně (byť s ohledem na tamější vnitrostátní pravidla třeba i dlouhodobě) zbavena řidičského oprávnění (viz požadavek dle § 82 odst. 2 zákona o silničním provozu), avšak v době udělení řidičského oprávnění v ČR nebyla tato skutečnost známa. Podle Nejvyššího správního soudu tedy lze identifikovat obzvláště silný veřejný zájem, který aprobuje opatření upravené v ustanovení § 94 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu, tj. aby v případě takového dodatečného zjištění existovala možnost řidičské oprávnění odejmout,

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

a to bez konkrétního časového omezení pro tento postup. Uvedené ustanovení tak nelze mít bez dalšího za odporující ústavnímu pořádku ČR, ale je třeba ho vždy až v konkrétním případě vyložit a aplikovat ústavně konformně, tj. proporcionálně s ohledem na konkrétní skutkové okolnosti.“

22. Citované požadavky na ústavně konformní výklad § 94 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu správní orgány v projednávané věci podle názoru soudu dodržely, neboť jednoznačně identifikovaly zákonnou podmínku pro udělení řidičského oprávnění, jejíž splnění nebylo v době jeho udělení žalobci prokázáno, žalobce řádně vyzvaly k doložení této podmínky a poučily jej i o následku neprokázání této podmínky v podobě odnětí řidičského oprávnění. Soud k tomu dodává, že již jen samotná skutečnost, že primární podnět k prošetření splnění podmínek pro udělení řidičského oprávnění přišel od německého Spolkového úřadu pro nákladní dopravu a řidiče, logicky implikuje závěr, že žalobce prochází evidencí tohoto úřadu, což znamená, že mu v minulosti bylo v Německu nějaké řidičské oprávnění uděleno, přičemž žalobce si následně řidičské oprávnění opatřil i v České republice. S ohledem na výše zmíněný celoevropský zájem na tom, aby se zabránilo v tzv. turistice za řidičskými průkazy v rámci zemí Evropské unie ze strany osob, které ve své domovské zemi přišly z rozličných důvodů o své řidičské oprávnění, bylo podle názoru soudu zcela namístě, že městský úřad se žalobcem zahájil řízení o odnětí řidičského oprávnění podle § 94 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu, ve kterém mu poskytl prostor k prokázání toho, že v době získání českého řidičského oprávnění splňoval podmínku obvyklého bydliště na území České republiky, případně že tuto podmínku splňuje v době vedení řízení o odnětí řidičského oprávnění. Žalobce ovšem zůstal pasivní, splnění této podmínky v minulosti ani v době vydání napadeného rozhodnutí neprokázal, a proto došlo k odnětí jeho řidičského oprávnění. Z tohoto pohledu vnímá soud postup správních orgánů i výklad § 94 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu a jeho aplikaci na žalobcův případ jako ústavně konformní. Námitka rozporu dotčeného ustanovení či postupu správních orgánů s ústavním pořádkem České republiky proto není důvodná. S ohledem na výše uvedené zdejší soud neshledal ani důvod k tomu, aby se obrátil na Ústavní soud s návrhem na zrušení zmiňovaného ustanovení zákona o silničním provozu.
23. Zdejší soud dále uvádí, že žalobcem namítanou zásadu ochrany práv nabytých v dobré víře (která je odrazem obecnější zásady důvěry jednotlivce v akty státu dovozované z čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky) nelze chápat tak, že po vydání rozhodnutí je třeba vždy upřednostnit dobrou víru ve správnost aktu veřejné moci. Pojem dobrá víra vymezil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22. 9. 2011, č. j. 1 As 94/2011-102, dostupném na www.nssoud.cz, jako objektivně posuzované vědomí jednotlivce o souladu jednání s právem, když vyslovil, že „... dobrá víra jako nezaviněná nevědomost chrání jedince, který se zřetelem ke všem okolnostem nevěděl a ani nemohl vědět, že určitý stav je v rozporu s právem.“ Z uvedeného podle názoru zdejšího soudu plyne, že nelze upřednostňovat právní jistotu a víru ve správnost aktů veřejné moci tam, kde z povahy věci účastník řízení dobrou víru nemohl mít, neboť musel vědět, že rozhodnutí orgánu veřejné moci nebylo vydáno v souladu se zákonem, resp. že nebyly splněny podmínky pro jeho vydání. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 2. 2015, č. j. 2 As 241/2014-36, dostupného na www.nssoud.cz, přitom „[p]osouzení, zda svědčí účastníkovi řízení dobrá víra, záleží vždy na konkrétních skutkových a právních okolnostech. Pro vznik a trvání dobré víry je podstatná zejména doba, která uplynula od vydání nezákonného rozhodnutí, ale také příčina, míra a povaha zjištěné nezákonnosti.“ V rozsudku ze dne 19. 5. 2011, č. j. 1 As 36/2011-79,

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

dostupném na www.nssoud.cz, Nejvyšší správní soud též vyslovil, že „[p]o správních orgánech je v přezkumném řízení požadováno, aby citlivě vážily veškeré okolnosti a vydaly takové rozhodnutí, které by nevyvolalo větší poruchy správy, ani větší újmu účastníkům, než způsobilo původní protiprávní rozhodnutí.“ Smyslem § 94 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu, který zdejší soud shledává zcela legitimním, je možnost odejmout udělené řidičské oprávnění osobě, která již v době vydání rozhodnutí zákonem stanovené podmínky nesplňovala. Nelze totiž ohlédnout od skutečnosti, kterou žalobce ve své argumentaci zcela pomíjí, že odnětí řidičského oprávnění zde zasahuje do „dobré víry“ osoby, která musela vědět, že stanovené podmínky nesplňuje, a pouze se spoléhala na to, že pokud jí byl řidičský průkaz vydán, zachová si řidičské oprávnění i nadále. Žalobcem zpochybňovaná právní úprava míří proti těm, kteří obcházejí pravidla pro získání řidičského oprávnění na území členského státu, v němž žijí, čímž postupují též v rozporu se zájmy a cíli Evropské unie vyjádřenými ve směrnici o řidičských průkazech. Veřejný zájem na zabránění tzv. „turistice za řidičskými průkazy“ pak bezpochyby plyne právě i z veřejného zájmu na zajištění bezpečnosti silničního provozu. Kromě toho soud zdůrazňuje, že § 94 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu umožňuje účastníkovi řízení, který v době vydání řidičského oprávnění podmínku obvyklého bydliště nesplňoval, doložit, že ji v době rozhodování o odnětí řidičského oprávnění již splňuje, tedy tuto „vadu“ dodatečně zhojit, a tím odnětí řidičského oprávnění zcela zabránit. Ani námitku porušení dobré víry a právní jistoty žalobce tudíž soud neshledal důvodnou.

24. Pokud žalobce poukazoval na zásadu presumpce správnosti rozhodnutí správních orgánů ve vztahu k rozhodnutí o udělení řidičského oprávnění, soud podotýká, že slovo presumpce představuje určitý předpoklad či domněnku, avšak v žádném případě neznamená neprolomitelnou fikci. Právní úprava řízení o odnětí řidičského oprávnění podle § 94 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu přitom nepřímou umožňuje, aby správní orgány prověřily správnost předchozího rozhodnutí o udělení řidičského oprávnění, když výslovně uvádí, že se řidičské oprávnění odejme, pokud jeho držitel nesplňoval při udělení řidičského oprávnění podmínky uvedené v § 82 téhož zákona. Mají-li správní orgány kompetenci zkoumat, zda držitel řidičského oprávnění v době jeho udělení splňoval zákonné podmínky, logicky nemohou být limitovány principem presumpce správnosti rozhodnutí o udělení řidičského oprávnění, neboť v takovém případě by dotčená právní úprava zcela ztratila smysl. K obdobnému závěru dospěl i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 19. 2. 2019, č. j. 6 As 210/2018-39, podle něhož „[v]ýklad stěžovatele, podle kterého, pokud již jednou bylo řidičské oprávnění uděleno, má se mít za to, že podmínky byly splněny, by činil ustanovení § 94 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu zcela nepoužitelným.“ S ohledem na smysl a účel právní úpravy v § 94 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu, ve kterém se odráží výše zmíněný silný veřejný zájem na zajištění bezpečnosti silničního provozu, proto podle názoru zdejšího soudu nemůže princip presumpce správnosti rozhodnutí správních orgánů bránit zpětnému prověřování splnění podmínek pro udělení řidičského oprávnění, s nímž dotčená ústavně konformní právní úprava výslovně počítá. Z důvodu specifčnosti této právní úpravy považuje zdejší soud žalobcem namítané rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 5. 2008, č. j. 6 As 45/2005-188, a ze dne 25. 2. 2010, č. j. 6 As 42/2008-509, dostupné na www.nssoud.cz, i žalobcův odkaz na komentář ke správnímu řádu za nepřiléhavé. Žalobci podle názoru zdejšího soudu navíc nepřislouží dovolávat se presumpce správnosti rozhodnutí o udělení řidičského oprávnění v situaci, kdy zcela zjevně ani v původním řízení o udělení řidičského oprávnění, ani v aktuálně posuzovaném řízení o odnětí řidičského oprávnění (a to navzdory opakované výzvě městského úřadu) neprokázal, že splňoval či splňuje podmínku Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

obvyklého bydliště na území České republiky. Námitku poukazující na zásadu presumpce správnosti rozhodnutí proto soud vyhodnotil jako nedůvodnou.

25. Žalobce rozporoval též otázku nesení důkazního břemene v řízení o odnětí řidičského oprávnění podle § 94 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu s tím, že v tomto řízení nebyl v pozici „žadatele“ a v řízení zahájeném z iniciativy správního orgánu mu nemohla být uložena povinnost něco prokazovat. Soud k tomu podotýká, že ve svém výše zmíněném rozsudku ze dne 7. 6. 2018, č. j. 15 A 194/2016-40, uvedl, že v rámci řízení o odnětí řidičského oprávnění tížilo břemeno tvrzení a důkazní účastníka řízení, tj. v daném případě žalobce. Je tomu tak proto, že účastník řízení jakožto původní žadatel o udělení řidičského oprávnění, jemuž bylo řidičské oprávnění uděleno, musí prokázat buď zpětně, že v době řízení o udělení řidičského oprávnění splňoval podmínku obvyklého bydliště, či aktuálně v době řízení o odnětí řidičského oprávnění, že mu nově svědčí nárok na udělení řidičského oprávnění, neboť v mezidobí od udělení řidičského oprávnění již podmínku obvyklého bydliště začal splňovat. Podle názoru soudu bylo na žalobci, aby prvotně již v rámci řízení o udělení řidičského oprávnění, a zejména pak v rámci posléze zahájeného řízení o odnětí řidičského oprávnění, kdy městský úřad pojal pochybnosti o splnění podmínky obvyklého bydliště, náležitě prokázal naplnění nejen formálních znaků obvyklého bydliště, nýbrž i naplnění materiálních znaků obvyklého bydliště na území České republiky.
26. Závěry zdejšího soudu popsané v naposledy citovaném rozsudku aproboval Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 19. 2. 2019, č. j. 6 As 210/2018-39, v němž konstatoval, že *„[b]ýt lze stěžovateli přisvědčit, že obecně tíží důkazní břemeno v řízení o žádosti žadatele a v řízení zahajovaném z moci úřední naopak správní orgán, přičemž řízení podle § 94 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu je stricto sensu samostatným řízením zahajovaným ex offio, nelze odhlédnout od jeho specifík, jakož i účelu, který byl přijatou úpravou sledován. Toto řízení nemůže být chápáno zcela izolovaně od původního řízení o udělení řidičského oprávnění, kde je žadatel povinen prokázat splnění podmínek pro vydání řidičského průkazu. Zákon o silničním provozu ve znění účinném do 31. 12. 2011 ... neobsahoval speciální důvod odnětí řidičského oprávnění pro nesplnění zákonných podmínek v okamžiku jeho vydání. Pokud správní orgány zjistily skutečnosti nasvědčující tomu, že žadatel podmínku obvyklého bydliště (případně jinou podmínku) v době vydání řidičského průkazu nesplňoval, postupovaly podle obecné úpravy obsažené ve správním řádu a nařídily obnovu řízení o žádosti (případně mohly zahájit přezkumné řízení). Takový postup ostatně aproboval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30. 4. 2013, č. j. 4 As 40/2012-26. Jelikož tímto způsobem vstoupily správní orgány do původního řízení, bylo na žadateli, aby prokázal, že skutečně splňoval podmínku obvyklého bydliště (resp. tehdy podmínku trvalého či přechodného bydliště, byť materiálně šlo o tytéž požadavky). Důkazní břemeno tudíž leželo zcela na účastníkovi řízení, což odpovídá též logice věci, neboť pro osobu, která skutečně pobývá (resp. pobývala) na území České republiky a má zde též osobní vazby, není těžké doložit tyto pozitivní skutečnosti. Naopak těžko bude správní orgán prokazovat negativní skutečnost, že žadatel na území České republiky obvyklé bydliště neměl a nemá (obzvlášť když žadatel může fakticky pobývat na území České republiky, ale nikoliv v místě formálně doloženého pobytu). Z těchto předpokladů vychází i důvodová zpráva k uvedené novele zákona o silničním provozu, dle které „povinnost předkládat či navrhopvat obecnímu úřadu důkazy o obvyklém bydlišti nezatíží nijak zásadně osoby, které skutečně mají na území České republiky obvyklé bydliště, a zároveň zjednoduší řízení“. Pokud ovšem bylo cílem dané úpravy, zejména umožnit obecnímu úřadu efektivněji prověřit, zda žadatel – příslušník jiného státu nežádá o udělení řidičského oprávnění pouze formálně, aby se*

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

vyhnul zákazu nebo zvýšeným nárokům, které na něj klade jeho domovský stát, pak by bylo zcela proti jejímu smyslu, pokud by byla vykládána tak, že jsou to naopak správní orgány, které mají prokazovat, že podmínka obvyklého bydliště splněna nebyla. Ustanovení § 94 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu musí být chápáno jako speciální důvod obnovy řízení, v němž je třeba trvat na stejných principech jako v původním řízení o žádosti o udělení řidičského oprávnění.“ S těmito závěry Nejvyššího správního soudu se zdejší soud plně ztotožňuje a uzavírá, že to byl žalobce, koho tížilo důkazní břemeno ohledně prokázání obvyklého bydliště na území České republiky, a to buď v době udělení řidičského oprávnění, nebo v době řízení o jeho odnětí. Námitka zpochybňující žalobcovo důkazní břemeno proto není důvodná.

27. V kontextu výše uvedeného není z pohledu soudu podstatné, zda správní orgány žalobce označovaly jako žadatele, neboť bez ohledu na tuto skutečnost bylo na něm, aby své obvyklé bydliště na území České republiky prokázal. Soud dodává, že řízení o odnětí řidičského oprávnění je přirozeně a logicky úzce spjato s původním řízením o udělení řidičského oprávnění, ve kterém žalobce vystupoval v pozici žadatele, proto nelze správním orgánům vytýkat, pokud o žalobci hovořily jako o žadateli, což převážně činily právě v souvislosti s původním řízením o udělení řidičského oprávnění. Označováním žalobce za žadatele pak podle názoru soudu rozhodně nebylo porušeno žádné jeho právo, neboť správní orgány neodvozovaly žalobcovu povinnost prokázat rozhodné skutečnosti z toho, jak jej označovaly, nýbrž ze samotné podstaty řízení o odnětí řidičského oprávnění, jak byla popsána shora. Žalobce má tedy sice na jednu stranu pravdu v tom, že v řízení o odnětí řidičského oprávnění nebyl v pozici žadatele, nicméně se mýlí, pokud se domnívá, že nebylo na něm, aby cokoli prokazoval či dokládal. Stejně tak nelze žalobci přisvědčit v tom, že by důkazní břemeno v řízení o odnětí řidičského oprávnění tížilo správní orgány a že by tyto nebyly oprávněny žalobce vyzvat k doložení obvyklého bydliště.
28. K námitce žalobce, že správní orgány pouze znovu hodnotily důkazy shromážděné v řízení o udělení řidičského oprávnění a toliko v důsledku změny přístupu k hodnocení otázky obvyklého bydliště dospěly k závěru, že podmínky pro udělení řidičského oprávnění nesplňoval, soud předně připomíná, že správní orgány kromě žalobcem zmíněných důkazů z původního řízení hodnotily také vyúčtování pojistného předložená žalobcem v řízení o odnětí řidičského oprávnění. Za situace, kdy žalobce navzdory výzvě městského úřadu žádné jiné doklady nedoložil, ani nenavrhл žádné další důkazy k prokázání obvyklého bydliště, nelze podle názoru soudu správním orgánům vytýkat, že hodnotily toliko důkazy, které měly k dispozici. Naprosto správně přitom vycházely z aktuální (a dosud platné) judikatury soudů rozhodujících ve správním soudnictví, která vyžaduje, aby obvyklé bydliště bylo prokázáno nejen ve formálním, nýbrž i v materiálním slova smyslu (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 11. 2013, č. j. 6 As 47/2013-68, nebo ze dne 12. 2. 2015, č. j. 7 As 287/2014-36, publ. pod č. 3236/2015 Sb. NSS, oba dostupné na www.nssoud.cz). Správní orgány přitom podle názoru zdejšího soudu byly povinny tuto soudní judikaturu, která jim byla v době jejich rozhodování známa, respektovat a opustit dosavadní ryze formální pohled na podmínku obvyklého bydliště. Soud proto zcela odmítá žalobcovo tvrzení, že správními orgány užitá argumentace rozhodnutími soudů vydanými v letech 2014 a 2015 nemá pro projednávanou věc právní význam.
29. Za naprosto nepřiléhavou pak soud považuje žalobcovu argumentaci trestním zákoníkem, neboť odnětí řidičského oprávnění v případě, kdy žalobce neprokázal splnění zákonem stanovených podmínek pro jeho udělení, v žádném ohledu nepředstavuje sankci a řízení o Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

odnětí řidičského oprávnění podle § 94 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu není řízením sankčním (žalobce v tomto řízení nebyl trestán za protiprávní jednání), tudíž rozhodně neobstojí žalobcem předestřená paralela k trestnímu řízení včetně zcela absurdního srovnání s opakovaným odsouzením za týž trestný čin. Správní orgány proto v žádném případě neměly povinnost dodržovat žalobcem zmíněnou zásadu vyjádřenou v § 2 trestního zákoníku (zákaz retroaktivity), kterou nelze na daný případ vztáhnout ani analogicky.

30. Soud neshledal ani žalobcem namítané porušení zásady materiální pravdy, které žalobce dovozoval z domnělé rezignace správních orgánů na obstarávání podkladů ve smyslu § 53 odst. 2 správního řádu. Soud předně uvádí, že žalobce měl patrně na mysli § 50 odst. 2 správního řádu, který ukládá správním orgánům opatřovat podklady pro vydání rozhodnutí. V této souvislosti považuje soud za nezbytné zopakovat, že důkazní břemeno leželo výhradně na žalobci, který byl povinen prokázat své obvyklé bydliště na území České republiky. Městský úřad jej k tomu opakovaně vyzval, a proto rozhodně nelze postup správních orgánů označovat za rezignaci na obstarávání podkladů a spatřovat v něm porušení zásady materiální pravdy. Byl to totiž právě a jen žalobce, kdo navzdory opakované výzvě městského úřadu a náležitému poučení nedoložil splnění podmínek pro udělení řidičského oprávnění, tudíž žalobci nepřísluší, aby správním orgánům za dané situace vytýkal jakákoli pochybení při zjišťování skutečného stavu věci, ať se jedná o domnělé porušení § 50 odst. 2 nebo § 50 odst. 3 správního řádu. Nedoložení rozhodných skutečností jde výlučně k tíži samotného žalobce. Jeho úvahu srovnávající postup správních orgánů s rozsudkem pro uznání pak soud pokládá za absurdní projev nepochopení toho, jak bylo v řízení o odnětí řidičského oprávnění rozloženo důkazní břemeno a jaké následky mělo neunesení důkazního břemene ze strany žalobce způsobené jeho pasivitou.
31. Žalobci lze přisvědčit v tom, že i kdyby byl zcela nečinný, nezabývá to správní orgán odpovědnosti opatřit všechny podklady nezbytné ke zjištění stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Soud k tomu ovšem doplňuje, že správní orgány zcela bez jakýchkoli skutečností zjistily rozhodný skutkový stav spočívající v tom, že žalobce své obvyklé bydliště na území České republiky neprokázal, a to ani ve vztahu k době udělení řidičského oprávnění, ani aktuálně v době řízení o jeho odnětí. Nic dalšího správní orgány podle názoru soudu zjišťovat nemusely.
32. Soud má za to, že správní orgány v posuzované věci správně zjistily, že žalobce jak v řízení o žádosti o udělení řidičského oprávnění, tak v řízení o odnětí řidičského průkazu splnění podmínky obvyklého bydliště neprokázal. Žalobci, který byl navíc v řízení o odnětí řidičského oprávnění zastoupen advokátem, muselo být zřejmé, že městský úřad nepovažoval dosud z jeho strany předložené dokumenty za dostačující k prokázání obvyklého bydliště na území České republiky. Bylo proto na žalobci, aby za daného skutkového a právního stavu doložil svůj faktický pobyt na území České republiky, tj. své skutečné osobní a profesní vazby na území České republiky, k čemuž byl ostatně městským úřadem opakovaně vyzván. Nedostatečnost dokladů předložených v řízení o odnětí řidičského oprávnění (vyúčtování pojistného na veřejné zdravotní pojištění za období od 9. 1. 2013 do 8. 1. 2014 a vyúčtování záloh na pojistné na důchodové pojištění za rok 2013) logicky plyne z toho, že po předložení těchto listin následovala další výzva k doložení přechodného pobytu, osobních a profesních vazeb k České republice. To ovšem žalobce neučinil, když na opakovanou výzvu již vůbec nereagoval.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

33. Ve shodě se správními orgány soud zdůrazňuje, že všechny žalobcem předložené listiny nebyly způsobilé prokázat jeho obvyklého bydliště ve smyslu § 82 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu v návaznosti na § 2 písm. hh) téhož zákona, tj. faktické bydliště na území České republiky. Jednalo se o listiny (potvrzení o přechodném pobytu, doklad o rodném čísle, výpis z živnostenského rejstříku, doklad o zaplacení poplatku za komunální odpad, nájemní smlouva včetně výpisu z katastru nemovitostí a vyúčtování pojistného, resp. záloh na pojistné), které jsou ve smyslu judikatury soudů rozhodujících ve správním soudnictví schopny prokázat toliko formální pobyt, nikoli však obvyklé bydliště v materiálním slova smyslu, neboť z nich samostatně ani v jejich souhrnu nevyplývá, že by žalobce skutečně na území České republiky pobýval. Předmětné dokumenty totiž pouze formálně deklarují žalobcovu možnost pobývat a podnikat na území České republiky, ale nijak nevypovídají o tom, zda tak žalobce fakticky činil (stejně stanovisko zaujal Nejvyšší správní soud i v rozsudku ze dne 6. 8. 2015, č. j. 9 As 252/2014-29, dostupném na www.nssoud.cz, a to na základě obdobných dokladů jako v případě žalobce).
34. Zdejší soud k tomu poznamenává, že žalobce zcela pomíjí podstatu dané věci a ve své argumentaci ani skutečnost, že fakticky nesplňoval podmínku obvyklého bydliště, nijak věcně nezpochybňuje. V žalobě žalobce vůbec netvrdil, že v rozhodné době měl obvyklé bydliště na území České republiky, a pouze odkazoval na rozhodnutí o udělení řidičského oprávnění a zpochybňoval postup správních orgánů v řízení odnětí řidičského oprávnění. V rámci daného řízení přitom žalobce měl možnost spornou skutečnost doložit, čehož však nevyužil, a to ani ve vztahu k době, kdy mu bylo řidičské oprávnění uděleno, ani aktuálně v řízení o jeho odnětí. Žalobce ostatně ani netvrdil, že by v době řízení o odnětí řidičského oprávnění podmínku obvyklého bydliště na území České republiky splňoval. Soud se tedy shoduje se správními orgány v tom, že žalobce podmínku obvyklého bydliště nijak neprokázal. Lze proto uzavřít, že správní orgány v případě žalobce rozhodly o odnětí řidičského oprávnění naprosto oprávněně.
35. Se žalobcem lze souhlasit v tom, že podnět Spolkového úřadu pro nákladní dopravu a řidiče ve Flensburgu není důkazem svědčícím o tom, že žalobce podmínky pro udělení řidičského oprávnění v minulosti nesplňoval. Jak již soud uvedl, řízení o odnětí řidičského oprávnění vychází z opačného principu, kdy držitel řidičského oprávnění (tj. žalobce) musí prokázat, že požadované podmínky splňoval, případně splňuje. Soud v této souvislosti upozorňuje na to, že z odůvodnění rozhodnutí obou správních orgánů vyplývá, že si byly vědomy toho, že městský úřad v původním řízení o udělení řidičského oprávnění dostatečně neprověřoval splnění podmínek pro udělení řidičského oprávnění definovaných v § 82 zákona o silničním provozu, neboť vedle naplnění formálních znaků obvyklého bydliště náležitě nezkoumal i naplnění materiálních znaků pojmu obvyklé bydliště tak, jak je vymezen v zákoně o silničním provozu i ve směrnici o řidičských průkazech. Skutečnost, že se městský úřad v původním řízení spokojil s formálním prokázáním pobytu, podle názoru soudu nijak nebrání správním orgánům v tom, aby se v řízení o odnětí řidičského oprávnění zabývaly i materiálními znaky obvyklého bydliště, jak jim ukládá platná právní úprava vyložená aktuální judikaturou.
36. Tvzení žalobce, že správní orgány v dané věci hájily veřejný zájem Německa, považuje soud za desinterpretaci. Podle názoru soudu je zjevné, že správní orgány chránily veřejný zájem na zajištění bezpečnosti silničního provozu, který je zájmem celospolečenským i celoevropským, tudíž v tomto ohledu se český veřejný zájem může shodovat se zájmem Německa. Z toho ovšem nelze dovodit, že by správní orgány hájily německé zájmy. Tato námitka proto není důvodná.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

37. Soud tedy nezjistil žalobcem namítaná pochybení či nezákonnosti, žalobu v mezích uplatněných žalobních bodů vyhodnotil jako zcela nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
38. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 4. června 2019

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D., v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.